

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**DRŽAVNO NATJECANJE U POZNAVANJU
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

OPĆE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	30	%
--	-----------	----------

II. Gramatika:

	20	%
--	-----------	----------

III. Civilizacija:

	5	%
--	----------	----------

Ukupni broj bodova:

	55	%
--	-----------	----------

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Srednja škola hrvatski kralj Zvonimir, Krk

Nadnevak natjecanja: 19. travnja 2011.

I. PRIJEVOD

Uz pomoć rječnika prevedi tekst.

Thetis, Achillis mater, sciens filium suum periturum esse, si ad Troiam expugnandam isset¹, commendavit eum ad Lycomedem regem, quem ille² inter filias suas femineo habitu³ falsoque nomine servabat. Nam filiae Achillem Pyrrham nominaverunt, quoniam capillis flavis⁴ fuit et quia Graece rufum "pyrrhon" dicitur. Postquam autem Achivi resciverunt ibi eum occultari, ad Lycomedem legatos miserunt, qui rogarent⁵, ut eum adiutorem Danais mitteret⁶. Rex Achillem apud se esse negavit et potestatem eis fecit, ut in regia⁷ quaerent⁶. Quoniam autem legati intellegere non poterant, quis eorum esset Achilles, Ulixes in vestibulo munera⁸ feminea posuit, in quibus clipeum et hastam, et subito⁹ tubicinem canere armorumque crepitum fieri iussit. Achilles hostem arbitrans adesse vestem muliebrem dilaniavit atque clipeum et hastam arripuit. Ex hoc est cognitus suasque operas¹⁰ Argivis promisit.

max 30	
--------	--

KOMENTAR:

1. **si... isset** – *ako* + futur II; 2. **ille** = *Lycomedes*; 3. **habitus, us, m.** – odjeća; 4. **flavus** – crvenožut;
5. **qui rogarent** – *da* + indikativ; 6. **ut... mitteret; ut... quaerent** – *da* + indikativ; 7. **regia, ae, f.** – kraljevski dvor; 8. **munus, eris, n.** – nakit; 9. **subito** – prilog uz *canere*; 10. **opera, ae, f.** – usluga

PRIJEVOD:

II. GRAMATIKA

1. Navedene sintagme prebaci u zadani padež.

- a) **Thetis sciens** dat. sg. _____
b) **Lycomedem regem** abl. sg. _____
c) **femineo habitu** gen. sg. _____

max 6

2. Dopuni tablicu zadanim padežima navedenih zamjenica iz teksta.

nom. sg.	gen. sg.	ak. sg.	dat. pl.
ille			
		quem	
			eis

max 3

3. Navedenim glagolima promijeni način, a zadrži isto lice, broj, vrijeme i stanje.

- a) **isset** _____
b) **poterant** _____
c) **arripuit** _____

max 3

4. Ispiši iz teksta infinitiv futura i navedi ostale infinitive istoga glagola.

max 2

5. Ispiši iz teksta deponentni glagol i navedi mu imperativ.

max 2

6. Navedene rečenice prevedi na latinski.

- a) **Kralj Likomed morao je sakrivati junaka Ahileja.**

- b) **Odisej je namjeravao u predvorje staviti ženski nakit.**

max 4

III. CIVILIZACIJA

1. Dopuni i prevedi izreke.

a) **Ceterum censeo _____ esse _____.**

b) _____ **et altera pars.**

max 2	
-------	--

2. Tri stalna dana rimskoga mjeseca su _____, _____ i _____.

max 1	
-------	--

3. Svakomu od navedenih autora pridruži odgovarajući citat.

A. **Katul**

B. **Vergilije**

C. **Cezar**

D. **Ciceron**

1. **Gallia est omnis divisa in partes tres.**

2. **Vivamus, mea Lesbia, atque amemus.**

3. **Aurea prima sata est aetas, quae vindice nullo...**

4. **Quidquid id est, timeo Danaos et dona ferentes.**

5. **Quousque tandem, Catilina, abutere patientia nostra?**

A.	
B.	
C.	
D.	

max 2	
-------	--

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Thetis, Achillis mater, sciens	Ahilejeva mati Tetida, znajući (jer je znala)	1
filium suum periturum esse,	da će njezin sin poginuti	1
si ad Troiam expugnandam isset,	ako bude (bude li) išao u osvajanje Troje,	1
commendavit eum ad Lycomedem regem,	povjerila ga je kralju Likomedu,	1
quem ille inter filias suas servabat	kojega je on (Likomed) čuvao među svojim kćerima	1
femineo habitu falsoque nomine.	u ženskoj odjeći i pod lažnim imenom.	1
Nam filiae Achillem Pyrrham nominaverunt,	Naime, kćeri su Ahileja nazvale Pirom	1
quoniam capillis flavis fuit	jer je bio crvenožute kose	1
et quia Graece rufum "pyrrhon" dicitur.	i jer se na grčkom riđ (riđokos) kaže "pyrrhon".	1
Postquam autem Achivi resciverunt	No, pošto su Ahejci saznali	1
ibi eum occultari,	da se on ondje skriva (da on ondje biva skrivan),	1
ad Lycomedem legatos miserunt,	poslali su poslanike Likomedu,	1
qui rogarent, ut eum adiutorem Danais mitteret.	da pitaju da ga pošalje Danajcima kao pomagača.	1
Rex negavit	Kralj je porekao (rekao)	1
Achillem apud se esse	da je Ahilej (da Ahilej nije) kod njega	1
et potestatem eis fecit,	i dopustio im je (dao im je mogućnost)	1
ut in regia quaerent.	da traže na kraljevskom dvoru.	1
Quoniam autem legati intellegere non poterant,	No, budući da poslanici nisu mogli razabrati	1
qui esset Achilles	koji je Ahilej	1
eorum,	od onih (njih),	1
Ulixes in vestibulo munera feminea posuit,	Odisej je u predvorje (u predvorju) stavio ženski nakit,	1
in quibus clipeum et hastam,	među kojim štit i koplje,	1
et subito tubicinem canere iussit	i zapovjedio da trubač odjednom zatrubi	1
armorumque crepitum fieri.	i da nastane zveket oružja.	1
Achilles arbitrans	Ahilej misleći	1
hostem adesse	da je neprijatelj prisutan (tu),	1
vestem muliebrem dilaniavit	razderao je žensku odjeću	1
atque clipeum et hastam arripuit.	i pograbio štit i koplje.	1
Ex hoc est cognitus	Po tome je prepoznat	1
suasque operas Argivis promisit.	i obećao je svoje usluge Argivcima.	1

max 30	
--------	--

II. GRAMATIKA

1. a) Thetidi scienti	2
b) Licomede rege	2
c) feminei habitus	2
2. illius, illum, illis	1
qui, cuius, quibus	1
is, eius, eum	1
3. a) ierat	1
b) possent	1
c) arripuerit	1
4. periturum esse; perire, perisse	2 (tri točna)
1 (dva točna)
5. arbitrans (arbitror, 1); arbitrare, arbitramini	2 (tri točna)
1 (dva točna)
6. a) Regi Lycomedi ... vir Achilles ... occultandus erat (fuit).	2 (tri točna)
1 (dva točna)
b) Ulixes positurus erat (fuit) ... in vestibulo munera feminea.	2 (dva točna)
1 (jedan točan)

III. CIVILIZACIJA

1. a) Carthaginem (Karthaginem); delendam
- Uostalom smatram da Kartagu treba razoriti.	1
b) audiatur
- Neka se čuje i druga strana.	1
2. Kalende, None, Ide (priznaje se i drugačiji redoslijed)	1
3. A – 2; B – 4; C – 1; D – 5	2 (4 točna)
1 (3 točna)

PRIJEVOD:	30 BODOVA
GRAMATIKA:	20 BODOVA
CIVILIZACIJA:	5 BODOVA
UKUPNO:	55 BODOVA

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA

PRIJEVOD		GRAMATIKA I CIVILIZACIJA	
BODOVI	%	BODOVI	%
1	2,00	1	1,60
2	4,00	2	3,20
3	6,00	3	4,80
4	8,00	4	6,40
5	10,00	5	8,00
6	12,00	6	9,60
7	14,00	7	11,20
8	16,00	8	12,80
9	18,00	9	14,40
10	20,00	10	16,00
11	22,00	11	17,60
12	24,00	12	19,20
13	26,00	13	20,80
14	28,00	14	22,40
15	30,00	15	24,00
16	32,00	16	25,60
17	34,00	17	27,20
18	36,00	18	28,80
19	38,00	19	30,40
20	40,00	20	32,00
21	42,00	21	33,60
22	44,00	22	35,20
23	46,00	23	36,80
24	48,00	24	38,40
25	50,00	25	40,00
26	52,00		
27	54,00		
28	56,00		
29	58,00		
30	60,00		

Upute:

U ovom testu prijevod nosi 60% uspjeha, dok gramatika i civilizacija nose 40% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak. Isti postupak treba primijeniti kod gramatike i civilizacije. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 25 bodova na prijevodu, što iznosi 50,00%, 15 bodova na gramatici i civilizaciji, što iznosi 24,00%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $50,00 + 24,00 = 74\%$.